

Студијски програм : Ветеринарска медицина			
Назив предмета: Фармакологија и токсикологија 1 и 2			
Наставник: др Драгица Стојановић, редовни професор, др Зорана Ковачевић, ванредни професор			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 12 (6+6)			
Услов: Ветеринарска физиологија			
Циљ предмета. Предмет омогућава студенту стицање: 1) знања о фармацеутским облицима лекова, месту и начину деловања лекова на организам животиња и судбини лека у организму животиња, прописима у области рада ветеринарских апотека, као и знања о пореклу и врстама отрова, степену токсичности, токсикокинетици и токсикодинамици отрова и принципима рационалне и безбедне примене лекова, укључујући антимикробне лекове, 2) вештине прописивања лекова и препознавања нежељених дејстава лекова и вештина препознавања клиничке слике тровања и клинички значајних интеракција лекова, 3) способности предлагања адекватне терапије зависно од патофизиолошког стања животиња, као и способност примене адекватне терапије код отрованих животиња и примене принципа одговорне употребе лекова у ветеринарској пракси.			
Исход предмета. Када студент савлада и положи овај предмет очекивани су следећи исходи: 1) да уме да дефинише и опише порекло лекова, врсте и облике лекова и начине апликације лекова, као и порекло и врсте отрова и тровања, 2) да уме да израчуна и одреди дозу лека у зависности од броја животиња и начина апликације лекова, 3) да уме да примени правила за прописивања лекова и основне прописе у области рада ветеринарских апотека, 4) да може да анализира и процени фармакокинетику и фармакодинамику лекова, као и токсикокинетику и токсикодинамику отрова, 5) да може да упореди, разликује и анализира појаву нежељених ефеката лекова, 6) да уме да разликује синергистичке и антагонистичке интеракције између лекова и примени принципе рационалне употребе антимикробних лекова.			
Садржај предмета Теоријска настава: Увод, предклиничка и клиничка испитивања лекова. Дозе и дозирање лекова. Фармакокинетика, фармакодинамика, интеракције и нежељена деловања лекова. Фармакологија органских система, укључујући централни и периферни нервни систем, кардиоваскуларни, респираторни, дигестивни, уринарни, ендокрини и репродуктивни систем, фармакологија крви и средстава за рехидрацију. Увод, подела и принципи рационалне примене антибактеријских, антивирусних и антигљивичних лекова, антисептика и дезинфицијенса, са освртом на антимикробну резистенцију. Цитостатици и имуномодулатори. Антипаразитски лекови. Увод и значај токсикологије у ветеринарској медицини, класификација отрова и тровања. Токсикокинетика, токсикодинамика. Тровања животиња пестицидима, тешким металима, токсинима пореклом од биљака, животиња и микроорганизама и начин лечења отрованих животиња. Практична настава: Делови рецепта, правила и примери прописивања чврстих, меких и течних магистралних, галенских и готових лекова. Инкомпатибилитет и интеракције лекова, биолошке варијације. Екситанси ЦНС-а. Ефекти седатива и хипнотика и антагонизовање ових дејстава. Општа и локална анестезија. Законска регулатива у производњи и промету отровних материја, органотоксикологија, механизми деловања отрова. Законска регулатива и принципи рада у ветеринарској апотеци и магистралној лабораторији. Врсте медицинских средстава.			
Литература 1. Стојановић Д., Јездимировић М., Ветеринарска фармакологија, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2023. 2. Paul A., Anandabaskar N., Mathaiyan J., Raj G.M., Introduction to Basics of Pharmacology and Toxicology, Volume 2: Essentials of Systemic Pharmacology: From Principles to Practice, Springer Nature Singapore, 2021. 3. Smajlović A., Mujezinović I., Smajlović M., Članjak-Kudra E., Alagić D., Veterinarska toksikologija, II dopunjeno izdanje, Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2020. 4. Raj G.M., Raveendran R., Introduction to Basics of Pharmacology and Toxicology: Volume 1: General and Molecular Pharmacology: Principles of Drug Action, Springer Singapore, 2019. 5. Plumb, D.C., Plumb’s Veterinary Drug Handbook, 9th Edition, John Wiley & Sons (Wiley-Blackwell), 2018. 6. Katzung B.G., Basic and Clinical Pharmacology, 14th Edition, McGraw-Hill Education, 2017. 7. Траиловић С., Миловановић М., Пејчић З., Ветеринарска рецептура, 2. издање, Факултет ветеринарске медицине, Београд, 2012.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3+3 (45+45)	Практична настава: 2+2 (30+30)
Методе извођења наставе. Теоријска настава се реализује кроз интерактивна предавања уз мултимедијалне презентације. Практична настава обухвата фармакографију, анализу и дискусију клиничких случајева тровања животиња, обиласке фарми, амбуланти, специјалистичких и научноистраживачких института и фабрика лекова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	30
активност у току вежби	5	практични испит	10
колоквијум-и	15	усмени испт	30
семинар-и	5		